

Pogovor z Vesno Jevnikar

Maska: Po uspešni igralski karieri v Celju, si že nekaj časa zaposlena v Kranju. Doslej si odigrala že vrsto markantnih vlog, ena zadnjih je klošarka Anita v Antigoni v New Yorku, ki zahteva sestop v svet, ki nam na prvi pogled ni blizu. Kako si se je lotila?

Vesna: Ko sem dobila v roke dramski tekst, sem se zbala, da sveta, ki ga Glowacky opisuje, ne bo mogoče prenesti na slovenska tla. Takih klošarjev, kot jih pozna New York in druga velemesta, pri nas ni, predvsem pa je klošark, mlajših klošark, pri nas izredno malo. Anita je Portoričanka, kar je v Ameriki seveda nekaj najbolj normalnega, a tega ni bilo mogoče sloveniti. Zato smo se temu dejstvu, ki Anito sicer bistveno določa, v naši postavitvi poskušali naravno izogniti. Hkrati je Anita psihično bolna, vendar me ni zanimalo, kakšna bi lahko bila njena diagnoza. Tako sem se potopila v samo igro, ki je morala biti drugačna, kjer je bilo potrebno vsako besedo povedati zares, tukaj in zdaj, brez misli na zgodovino, brez prihodnosti. Kar mi je bilo sprva izredno težko, saj smo igralci navajeni, da z besedami na oder prinašamo dodatne pomene. Tukaj to ni bilo mogoče. Obsedala me je njena fizična podoba. Opazovala sem klošarje in ugotovila, da na oder njihovega fizisa ne moremo prenesti, to izpadlo narejeno, neresnično, banalno. Zato smo morali njihovim lastnostim, njihovi podobi marsikaj odvzeti, odpovedali smo se njihovi pretirani gestikulaciji, klošarski prtljagi. Pri vsem tem smo se "šparali".

Maska: Vendar si se s klošarji tudi na odru srečala že prej. V Jančarjevem Halstatu si igrala klošarko Julo.

Vesna: Izkušnja z Julo me je pri študiju Anite precej begala, saj se je ne samo jaz, ampak tudi mnogi gledalci še vedno dobro spomnijo. Vendar je bila razlika, na kateri sem lahko gradila, hvalabogu očitna. Jula je živela v tipičnem slovenskem okolju, ki ga vsi dobro poznamo in je tudi zelo veristično označen kot Kongresni trg v Ljubljani. Jula je bila predstavnik tipičnega slovenskega klošarja, torej alko klošarja. Anita pa ne pije, kar je bistvena razlika. Jula si je zaradi alkoholizma lahko mnogo več privoščila: vreščala je, krilila, padala. Anita ne. Srečna sem, da sem ju zmogla ustvariti tako različni. V borbi z Anito sem neizmerno uživala: je nenavadna, ekstremna vloga, moja pojava je torej ni določala tako zelo kot določa mnoge druge bolj "normalne" vloge. Pod krinko tega lika sem si lahko igralsko privoščila več kot sicer.

Maska: Lani si tukaj v Kranju nastopila še v eni predstavi v režiji Mateje Kolečnik. V Kako sem se naučila voziti igraš dekle, skoraj otroka, ki je spolno zlorabljen, kar najbrž zahteva čisto drugačno igralsko občutljivost ...

Vesna: ... in igralsko tehniko, čeprav se to na prvi pogled niti ne vidi. Ta predstava je moja bolečina. Izjemno redko se namreč zgodi, da igralci globoko v sebi

začutimo, da smo ustvarili izjemno predstavo, ki je izjemno zrežirana in dobro odigrana, hkrati pa jo je občinstvo skoraj popolnoma spregledalo. V tej predstavi je način igre, za razliko od Anite, usmerjen navzven. Pričakovati bi bilo obratno, vendar sem se tukaj spopadala z zgodbo, ki se je že zgodila; nekoč, v preteklosti, predzgodbi, ki je vstajala pred občinstvom. Tu se je pripovedna distanca mešala z neposredno prezenco. Te vloge sem se neizmerno bala, saj sem pri svojih letih nastopila v vlogi enajstletne deklice, hkrati pa so njene nastope prekinjali monologi že odrasle ženske. Meni osebno se je lik te deklice smilil kot žrtev in na tej točki je režiserka opravila naravnost "slonovsko delo" in dosegla, da sem kot igralka dobila distanco do besed, ki sem jih izgovarjala na odru.

Maska: Ali kot igralka čutiš razliko med moško in žensko režijo? Ali obstaja drugačna senzibilnost pri načinu dela, branju teksta?

Vesna: V sami režiji, načinu dela z igralci, še manj pa končnem izdelku te razlike ne vidim. Občutim jo v komunikaciji z režiserjem/režiserko. Pri moškem tistega, čemur pravimo eros, preprosto ne moreš odmisлити. Komunikacija med dvema ženskama je vedno drugačna od komunikacije med moškim in žensko. Med dvema ženskama so nekatere stvari mnogo preprostejše, ni jih potrebno preveč razlagati, takoj mi postane jasno, kaj režiserka pričakuje od mene v dani situaciji.

Maska: Kaj je danes drugače kot pred petnajstimi leti, ko si bila na začetku svoje igralske poti?

Vesna: Od zmeraj rada delam in najbolj nesrečna sem takrat, ko ne delam. Pravzaprav že petnajst let samo sebe "mečem na to delavno finto". Igralec se v svoje vloge po malem zaljublja in nekatere ljubezni so ostale trajne, druge ne. Bilo je nekaj prelomnih predstav, s katerimi sem napredovala v igralskem smislu: različne tehnike igranja, različni režijski pristopi in različne tolerance. In ena takih predstav je bila Possibilities v Jablanovčevi režiji, kjer sem prvič zares razumela, kaj vse je mogoče povedati v fizičnem gledališču. Potem lutke: te so mi odprle popolnoma nov svet, nov način razumevanja gledališča. Ukročena trmoglavka v režiji Janusza Kice, ker je k nam prinesel neko drugačno režijsko in igralsko šolo: Kica je fantastičen v tem, ker zmore znotraj dveh, treh sekund tišine odpreti celo veselje igralskih možnosti. Sicer pa zame na odru veljajo ista pravila kot v ljubezni: da je zadnja vloga vedno tista največja in najmočnejša.